

Дончо Славчевъ

Чудниятъ носителъ на свѣтлина

Отъ незапомнени времена хората търсили начини да продължатъ живота си и да станатъ богати. Това били дветъ главни задачи, които си поставяли и срѣдновѣковнитъ учени, наречени алхимици. Едни отъ тѣхъ търсили да намѣрятъ *живата вода*, която прави човѣка безсмъртенъ, други търсили *философския камъкъ*, който обръща обикновенитъ метали въ скъпоценно злато. За да постигнатъ това, тѣ често си служели съ магии, изричали заклинания, или викали дявола на помощъ. Разбира се, тѣхнитъ хубави мечти не се сбждвали и кой знае, дали ще се сбжднатъ нѣкога. Но като гонѣли това далечно и неуловимо щастие, алхимицитъ правили случайни открития, които сж крайно ценни за човѣчеството и науката.

Презъ 1669 г. т. е. преди 270 години — хамбургиятъ алхимикъ Брандъ загрѣвалъ въ една реторта сгъстена пикочъ и пѣськъ. По едно време той забелязалъ че отъ ретортата се отдѣля едно непознато дотогава вещество, подобно на воскъ, което въ тъмнина свѣти съ бледо-жълта, студена свѣтлина. Това чудно тѣло при слабо нагрѣване се samozапалвало и изгаряло много бързо съ ослѣпителна свѣтлина, като давало млѣчно-бѣлъ за душливъ димъ. Брандъ помислилъ, че е намѣрилъ едно отъ чуднитъ, отдавна дирено отъ него вещество, и запазилъ въ тайна начина за неговото получаване.

Деветъ години по-късно това тѣло било открито втори пжтъ отъ Кункелъ, който го изследвалъ подробно и му далъ име *фосфоро мирабиле*, което, преведено на български, значи „чудниятъ носителъ на свѣтлина“. Отъ тогава и до днесъ тоя елементъ носи името *фосфоръ*. Наскоро следъ откриването му, фосфорътъ се продавалъ